

چگونه زالو بحنجره راه می یابد

عوارض موضعی آن و روش اخراج زالو

نگارش

دکتر جمشید اعلم

رئیس بخش گوش و گلو و بینی دانشکده پزشکی در بیمارستان فارابی

هنگامیکه نگارنده در فرانسه میبودم در بخش گوش و گلو و بینی نزد استادم پرفسور کوله (۱) و نزد پرفسور لومتر (۲) و همچنین در سایر بخشها، اجسام خارجی که در حنجره می یافتیم همیشه همان اجسام معمولی بود که در کتابها یاد کرده شده است از قبیل تکه یقه و دندان مصنوعی و سکه و سوزن و غیره اما از آنموقع که در ایران بکار مشغولم در عمل مکرر به جسم تازه ای برخورد کردم که بکلی از اجسام نامبرده در بالا متفاوت میباشد و آن زالو است.

نظر باینکه در کتب و مطبوعات پزشکی تاکنون جز باختصار از این جسم خارجی حنجره صحبت نشده است بنظر میرسد که روشن ساختن نکات زیر جالب باشد:

۱- چگونه زالو بحنجره راه می یابد

۲- عوارض موضعی وجود زالو در حنجره

۳- طریق اخراج زالو

۱- چگونه زالو بحنجره راه می یابد - حنجره در مرحله بلع بطرف بالا می رود و محکم بسته میشود. زالو از راه نوشیدن آب با جرعه های معمولی نمیتواند بآن دست یابد بنابراین برای اینکار لازم میاید که حنجره بخوبی بسته نشود. سرگذشت پانزده موردیکه در جریان طبایتم در ایران مشاهده کرده ام نشان میدهد که این بیماران آبرای بلع کرده و یا حتی در حالیکه بر زمین دراز کشیده اند مستقیماً از جوی نوشیده اند از اینجا نتیجه میشود که نوشیدن آب باین طریق بعلت بسط (۲) سر بعقب موجب انقباض

عضلات گردن میشود و باین ترتیب مزاحمت حرکات حنجره را فراهم میآورد و چون عمل بلع بزحمت صورت میگیرد و حنجره بخوبی بسته نمیشود و زالو میتواند بداخل نفوذ پیدا کند

۴- عوارض موضعی ناشی از وجود زالو

عموماً نزد اشخاص سالم ادخال پنس در حنجره بدون بیحسی موضعی ممکن نیست و حال آنکه نزد کسانی که زالو در حنجره دارند خاصیت بیحسی عجیبی تولید میشود بطوریکه میتوان هر نوع پنسی داخل حنجره نمود بی آنکه بیمار واکنش حنجره ای نشان بدهد. آیا این خاصیت بسبب وجود زالو است و یا زالو ماده بیحس کننده ای ترشح میکند؟ اینها موضوعی است که باید بعداً مطالعه شود. بنظر میآید که باید زالو ماده بیحس کننده ای ترشح نماید زیرا برای اخراج زالو از حنجره هرگاه بیحسی طبیعی موجود نمی بود بایبچسب موضعی بیم آن میرفت که زالو بیحس گردد و از حنجره رها شده در نایژه ها افتد و تولید عوارض کند.

۳- وسیله اخراج زالو - هرگاه زالو را بکنند جدا شدن محجمه^(۱) حیوان که

بر مخاط چسبیده است ممکن است خونروی تولید نماید و خون مستقیماً داخل نایژه ها بریزد و اگر بیحسی موضعی انجام دهند بطوریکه اشاره شد بیم آن میرود که زالو خود نیز بیحس شود و در نایژه ها افتد و نیز برای اخراج زالو نباید بفکر لارنگوفیسور^(۲) افتاد. در اولین بیماریکه بنگارنده مراجعه نمود بکمک یک پنس حنجره ای زالو را از میان گرفت و از ترس کنده شدن محکم نکشیدم فقط فشار محکم و دائمی بر بدن زالو وارد آوردم و در عین حال بمالایمت و نرمی کشش های کوچکی انجام دادم سر انجام زالو حنجره را رها کرد و بدور پنس پیچید و این در جانوران بی مهره از نوع زالو همیشه اتفاق می افتد که بر اثر فشار بر جسم آنها جانور برای دفاع از خود روی اسباب می پیچد این روش در تمام پانزده نفریکه زالو در حنجره داشتند باموفقیت کامل صورت گرفته

و هیچگونه خونروی یا عارضه دیگری بروز نکرده است.

۱ — Ventouse ۲ — laryngofissure